

bbb

Flash

MAKLU

Maklu-Uitgevers, Somersstraat 13/15, 2018 Antwerpen, www.maklu.be

driemaandelijks tijdschrift - jaargang 18 nr. 1 - Januari - Februari - Maart
afgiftkantoor Gent X : P209172

bbb

Beroepsvereniging voor
Boekhoudkundige
Beroepen vzw

Schoendalestraat 379 - 8792 Desselgem
Tel 056 44 37 21
Fax 056 44 37 24
ING IBAN BE57 3850 4261 9035
BTW BE0457 707 762
www.bbb-vzw.be
secretariaat@bbb-vzw.be

Een nieuw jaar, nieuwe wetten. Boekhouden anno 2016.

Els De Wielemaker,
Hoger Instituut voor Accountancy en Fiscaliteit, Universiteit Gent

Sinds de publicatie van de Richtlijn 2013/34/EU in de zomer van 2013 stonden wijzigingen in het Belgische boekhoudrecht in de sterren geschreven. Met ingang van 1 januari 2016 werd dit een feit. Het KB van 18 december 2015 gepubliceerd op 30 december 2015 creëert onder meer de microvennootschap in België, maar dit is lang niet de enige vernieuwing in het Belgische boekhoudrecht anno 2016. Een eerste bloemlezing.
De kroniek van een aangekondigde nieuwe vennootschapsvorm. De microvennootschap.

Microvennootschappen (art. 15/1§1 W. Venn.) zijn kleine vennootschappen met rechtspersoonlijkheid die op datum van de jaarafsluiting geen dochtervennootschap of moedervennootschap zijn en die niet meer dan één der volgende criteria overschrijden:

- jaargemiddelde van het personeelsbestand: 10;
- jaaromzet, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde: 700 000 EUR;
- balanstotaal: 350 000 EUR.

Het is belangrijk te weten dat onze Belgische microvennootschap nooit een moeder- of dochtervennootschap kan zijn. Dit is een Belgische verstrenging van de Europese definitie (art.3 §1 Richtl. 2013/34/EU). Het is dus perfect mogelijk dat in andere EU lidstaten de microvennootschap wel een dochter- of moedervennootschap is (art.36 Richtl. 2013/34/EU).

De microvennootschappen in België maken voortaan gebruik van het zogenaamde microschematische van de jaarrekening (art. 82, §2/1 KB W. Venn.). Dit te gebruiken schema voor de balans en de resultatenrekening is identiek aan het weliswaar vernieuwde schema van de kleine vennootschappen, het verkorte schema. De vernieuwde rubrieken worden hierna besproken. Enkel de toelichting van de microvennootschap is substantieel beperkter (en bestaat uit 5 staten) dan de toelichting van de kleine vennootschap (bestaande uit 10 staten).

Oprichtingskosten – niet langer onder vaste activa, wel vòòr de activa.

De Richtlijn stelt dat de rubriek kosten van oprichting en uitbreiding ofwel een plekje krijgen onder de immateriële vaste activa of als afzonderlijke categorie boven de vaste activa worden opgenomen. België opteerde voor dit laatste. Bijgevolg worden de oprichtingskosten niet meer worden opgenomen als eerste rubriek onder de vaste activa, net boven de immateriële vaste activa, maar komen ze helemaal bovenaan het actief te staan. Hierdoor maken de oprichtingskosten voortaan geen deel meer uit van de vaste activa, maar vormen een afzonderlijke rubriek binnen het actief van de balans naast de vaste activa en vlottende activa.

- 1 Een nieuw jaar,
nieuwe wetten.
Boekhouden anno 2016.
- 4 Europese
Boekhoudrichtlijn
- 5 BBB - Vzw Planning
seminaries 2016
- 6 Niet te missen

Redactie:

E. De Wielemaker
F. Donckels
J.-M. Hillewaere
G. Houvenaeghel
S. Ruyschaert
Ph. Salens
F. Vandenberghe

In samenwerking met

ISSN 1783-0990

Kosten van onderzoek mogen vanaf 1 januari 2016 principieel niet meer op balans.

Op basis van de Richtlijn is het niet meer toegelaten om de kosten van onderzoek te activeren. In de toelichting wordt in staat VIII. met betrekking tot de Immateriële vaste activa de term onderzoek dan ook geschrapt.

Een duidelijke definitie van de terminologie is in deze materie dan ook onontbeerlijk. Onder "onderzoek" moet worden verstaan, de originele, systematisch uitgevoerde werkzaamheden, in de hoop inzicht te verkrijgen en nieuwe wetenschappelijke of technische kennis te verwerven.

Vennootschappen die in het verleden kosten van onderzoek op hun balans activeerden, maar tot op heden dit op 31 december 2015 nog niet integraal afgeschreven hebben, kunnen deze 'oude' kosten van onderzoek bij wijze van overgangsmaatregel behouden bij de immateriële vaste activa op hun balans.

Vanaf 1 januari 2016 kunnen 'nieuwe' kosten van onderzoek (gemaakt sinds 1 januari 2016) bijgevolg in principe niet meer op de balans voorkomen. Maar ondernemingen kunnen deze kosten nog steeds activeren voor zover deze kosten volledig en onmiddellijk voor het geheel worden afgeschreven in één en hetzelfde boekjaar. Dit om te vermijden dat dat deze bedragen zouden voorkomen in de balans van de jaarrekening. Bij het hanteren van deze werkwijze kunnen de ondernemingen de betrokken kosten via een afschrijvingsexcedent in de belastingaangifte behandelen.

Kosten van ontwikkeling mogen na 1 januari 2016 wel nog op balans.

"Ontwikkeling" wordt gedefinieerd als de concrete uitvoering van ontwerpen of studies voor de productie van nieuwe of aanzienlijk verbeterde materialen, werktuigen, producten, processen, systemen of diensten door gebruik te maken van ontdekkingen of verworven kennis alvorens een productie te starten die kan worden gecommmercialiseerd. Voor wat de kosten van ontwikkeling betreft, blijft de regering in België gebruik maken van de optie zoals voorzien in artikel 12.11, derde lid van de Richtlijn. De kosten van ontwikkeling zijn bijgevolg wel nog activeerbaar onder de voorwaarden van de overeenstemmende bepaling. De afschrijving van de kosten van ontwikkeling krijgen een maximale afschrijvingsduur van 10 jaar opgelegd.

Goodwill krijgt maximale afschrijvingsduur van tien jaar.

Goodwill krijgt voortaan een maximale afschrijvingsduur van tien jaar. Aanvullend wordt in het artikel 61 van het koninklijk besluit tot uitvoering van het wetboek van vennootschappen toegevoegd dat afschrijvingen en waardeverminderingen op goodwill niet kunnen worden teruggenomen.

Bestellingen in uitvoering en vooruitbetalingen. Een algemene uitzondering op het niet-compensatiebeginsel.

Het ook in België gekende niet-compensatie beginsel dat stelt dat compensatie tussen vorderingen en schulden, tussen kosten en opbrengsten, het zogenaamde 'offsetting' niet is toegelaten, kent voortaan een afwijking. Daar waar steeds dienen

brutobedragen te worden opgenomen, niet louter het netto saldo, kan dit voortaan wel voor bestellingen in uitvoering en vooruitbetalingen. Concreet zal dit resulteren in een netto weergave waarbij per overeenkomst ofwel het debetsaldo wordt gepresenteerd als bestelling in uitvoering ofwel het creditsaldo wordt gepresenteerd als ontvangen vooruitbetaling. Bij het begin van elk boekjaar wordt de saldering tegen geboekt. In de toelichting dienen dan de bedragen vóór saldering van de bestellingen in uitvoering en van de ontvangen vooruitbetalingen per overeenkomst, in de te worden vermeld (art. 17 K.B. 18 december 2015). Wel te verstaan, mits de te verreken bedragen als brutobedragen in de toelichting bij de financiële overzichten worden vermeld.

Vorderingen en schulden.

Voortaan worden de vorderingen en schulden met betrekking tot het verstrekken van leningen geboekt worden tegen hun nominale waarde en niet langer inclusief interest (zoals bepaald in 67, § 1 K.B. W.Venn). Hiertoe wordt artikel 67 van het koninklijk besluit tot uitvoering van het wetboek van vennootschappen aangepast door het derde lid te supprimeren.

Herwaarderingsmeerwaarden.

De wijzigingen met betrekking tot de herwaarderingsmeerwaarden betreffen hoofdzakelijk het bestendigen als wetgeving, wat eerder als CBN-advies gekend was, voornamelijk het beperken van de herwaarderingsmeerwaarden vanuit het voorzichtigheidsprincipe. Algemeen wordt benadrukt erg terughoudend te zijn bij het omzetten van herwaarderingsmeerwaarden in kapitaal. Zo is het gebruik van de herwaarderingsmeerwaarde beperkt wat betreft de aanwending. Enerzijds mag een herwaarderingsmeerwaarde nooit rechtstreeks of onrechtstreeks aangewend worden om overgedragen verliezen geheel of gedeeltelijk aan te zuiveren voor het nog niet afgeschreven gedeelte van de herwaarderingsmeerwaarde (Advies CBN 2011/4). Anderzijds mag een herwaarderingsmeerwaarde noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks worden uitgekeerd, zolang dit deel niet overeenstemt met een gerealiseerde meerwaarde of met een afschrijving op de meerwaarde die al dan niet werd overgebracht naar een reserve overeenkomstig artikel 57, § 3, 1° van het koninklijk besluit tot uitvoering van het wetboek van vennootschappen (art. 7.2, derde lid Richtl.). Tevens is de omzetting in kapitaal is begrensd. Meerwaarden toegerekend aan rubriek III van het passief "Herwaarderingsmeerwaarden" mogen sinds 1 januari 2016 slechts in kapitaal worden omgezet voor het gedeelte van de geherwaardeerde waarde verminderd met de geraamde belastingen hierop (Advies CBN 2011/4). Dit omdat dat gedeelte van de eerder geboekte herwaarderingsmeerwaarde niet duurzaam tot het vermogen van de vennootschap kan worden toegerekend.

Voorzieningen.

Gezien er geen extra schema's of toelichtingen kunnen worden gevraagd, maakt België gebruik van de mogelijkheid geboden in de Richtlijn om extra rubrieken aan de balans toe te voegen. Zo zal men een vijfde onderrubriek 'Milieuverplichtingen' invoegen in de rubriek "VII. A. Voorzieningen voor risico's en kosten" deze ook nieuw is in het volledige schema (art 22, 2 K.B. 18 december 2015).

De inhoudelijke verschillen in de posten van de *resultatenrekening* met de vorige versie van het verkorte schema zijn schijnbaar summier, maar door de opheffing van de rubrieken van de resultatenrekening met betrekking tot de uitzonderlijke opbrengsten en kosten, werden vormelijk aanpassingen van betekenis aangebracht in het verkorte schema van de resultatenrekening. Deze aanpassingen zullen ook terug te vinden zijn in de het volledige schema van de resultatenrekening alsook in de geconsolideerde resultatenrekening. Meest opvallende is de rubriek I. Niet-recurrente bedrijfskosten in verkorte schema.

Verkort schema van de resultatenrekening voor de microvennootschappen (art 94/2 K.B. W.Venn)

De vijf *toelichtingen* bij de jaarrekening van de microvennootschappen zijn:

- I. Een samenvatting van de waarderingsregels
- II. Een staat van de vaste activa
- III. Gegevens met betrekking tot niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen
- IV. Bedrag van de aan de leden van de leidinggevende, de toezichthoudende of de bestuursorganen verleende voorschotten en kredieten en ten behoeve van deze personen aangegane garantieverplichtingen
- V. Informatie betreffende eigen aandelen

De *sociale balans* van de microvennootschap maakt geen deel uit van de toelichting van de microvennootschap.

Handelaars – natuurlijke personen moeten de gegevens betreffende de sociale balans niet meedelen, maar de bestuurders of zaakvoerders van microvennootschappen (net als de kleine en grote vennootschappen) moeten dit wel neerleggen bij de Nationale Bank van België samen met de andere stukken vermeld in het aangepaste artikel 100 van het Wetboek

van vennootschappen. En dit dient te gebeuren binnen de dertig dagen nadat de jaarrekening is goedgekeurd en ten laatste zeven maanden na de datum van afsluiting van het boekjaar.

Ondernemingen die beschikken over een ondernemingsraad en gebruik maken van de hierboven beschreven microschemas zullen toch aan de ondernemingsraad een jaarrekening volgens het volledig schema alsook een sociale balans volgens het meest uitgebreide schema meedelen. Deze aan de ondernemingsraad meegeedeelde jaarrekening en sociale balans moeten ook aan de algemene vergadering worden meegeedeeld¹ (art. 33, Wet van 18 december 2015). Tevens zal bij elke jaarrekening die aan het Comité voor Preventie en Bescherming op het werk wordt meegeedeeld bij of krachtens de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de medewerkers bij de uitvoering van hun werk, moet de sociale balans gevoegd worden. (art. 35, Wet van 18 december 2015).

België maakt gebruik van de mogelijkheid om vrijstellingen toe te kennen aan haar microvennootschappen zodat microvennootschappen *geen jaarverslag* moeten opstellen.

De microvennootschappen mogen hun jaarrekening, die in microvorm is opgesteld, in deze microvorm *openbaar maken*. Nieuw is de afschaffing van de verplichting tot publicatie van de mededeling van de neerlegging van de jaarrekeningen in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad. De microvennootschap betaalt 35 EUR, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde aan neerleggingskosten.

¹ Wijzigingen van de wet van 20 september 1948 houdende Organisatie van het bedrijfsleven, van de wet van 22 december 1995 houdende maatregelen tot uitvoering van het meerjarenplan voor werkgelegenheid en van het Wetboek van economisch recht

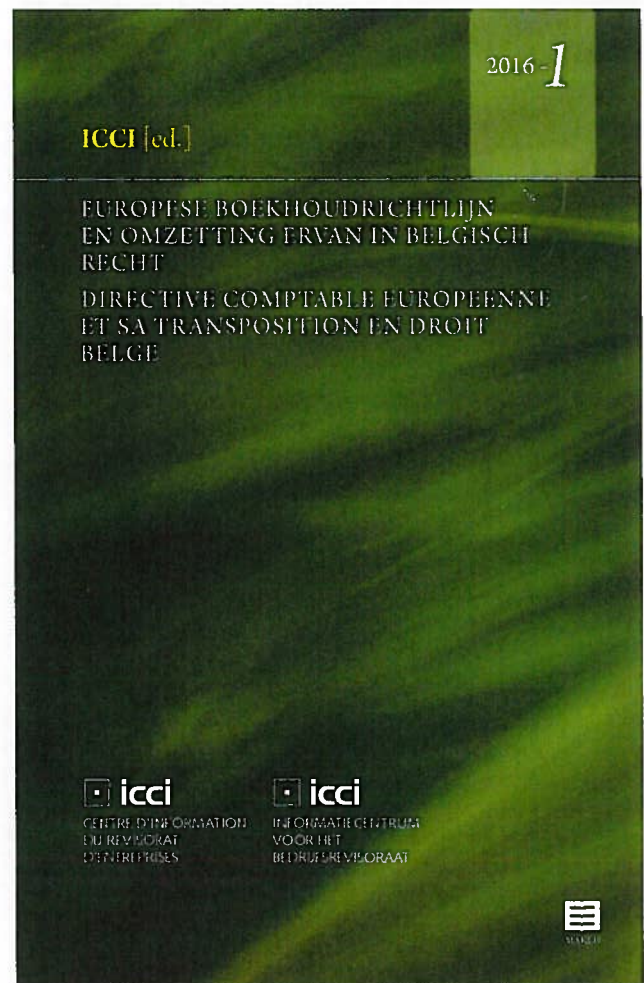
Europese boekhoudrichtlijn en omzetting ervan in Belgisch recht

Het Informatiecentrum voor het bedrijfsrevisoraat (ICCI) publiceert in zijn reeks bij uitgeverij Maklu over de zeer actuele omzetting van de Europese Boekhoudrichtlijn 2013/34/EU in Belgisch recht door een wet en een koninklijk besluit van 18 december 2015.

De boekhoudrichtlijn voorziet in een volledige vervanging van de Vierde Richtlijn (enkelvoudige jaarrekening), alsmede de Zevende Richtlijn (geconsolideerde jaarrekening) die beide worden ingetrokken. De effectieve omzetting van de boekhoudrichtlijn in het Belgisch recht is op 30 december 2015 in het Belgisch Staatsblad is verschenen, en van toepassing op de boekjaren vanaf 1 januari 2016.

Een aantal belangrijke administratieve vereenvoudigingen hebben betrekking op de indeling van vennootschappen in categorieën. Om te weten of een vennootschap klein of groot is, worden de criteria niet langer op geconsolideerde basis berekend. Dit impliceert dat heel wat vennootschappen die dochter zijn van een moeder vennootschap (en zelf geen moeder vennootschap zijn), voortaan een kleine vennootschap zijn wanneer ze ook enkelvoudig de criteria van het nieuwe artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen niet overschrijden. *Hierdoor moeten zij niet langer een volledig schema van de boekhouding volgen en moeten zij ook geen jaarverslag meer neerleggen.*

Een tweede belangrijke wijziging, die zorgt voor een vermindering van de administratieve lasten, is de invoering van de categorie van de microvennootschappen. Maar liefst 321.235 vennootschappen kunnen in deze categorie vallen. Dat komt overeen met 83,59 % van alle in België neergelegde jaarrekeningen van vennootschappen. *Deze vennootschappen zullen voortaan gebruik kunnen maken van het microschemata voor de jaarrekening. Zij zullen dus maar een beperkt aantal toelichtingen moeten verstrekken. Tot slot worden ook de drempelcriteria voor kleine vennootschappen verhoogd. Hierdoor zullen meer dan 1.000 ondernemingen niet langer als grote maar als kleine vennootschappen worden gekwalificeerd. Deze ondernemingen moeten voortaan geen jaarverslag meer opmaken, niet langer het volledig schema voor de jaarrekening volgen en geen commissaris meer benoemen.*

Er is niet alleen aandacht besteed aan de verlaging van de administratieve lasten van de ondernemingen, maar ook aan de verlaging van de financiële kosten.

Tot slot wordt door de omzetting van de boekhoudrichtlijn de sociale verslaggeving gescheiden van de financiële verslaggeving.

Maklu-Uitgevers, april 2016, 234 blz., hardcover, € 65,00

Meer informatie over deze uitgave op www.maklu.be, bestellen via info@maklu.be